

Asia: VN/19196/2024

Luonnos hallituksen esitykseksi laiksi Suomen Akatemiasta annetun lain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Laurea-ammattikorkeakoulu kiittää mahdollisuudesta lausua asiassa.

Esityksessä ehdotetaan, että nykyinen tutkimusinfrastruktuurikomitea muutetaan tutkimusinfrastruktuuritoimikunnaksi. Laurea-ammattikorkeakoulu suhtautuu myönteisesti Suomen Akatemian rakenteiden, tehtävien ja nimittämiskäytäntöjen yhtenäistämiseen.

Esitys poistaisi toimikuntien, tutkimusinfrastruktuurikomitean ja strategisen tutkimuksen neuvoston puheenjohtajien läsnäolo- ja puheoikeuden Suomen Akatemian hallituksessa. Laurea-ammattikorkeakoulu yhtyy asiassa Ammattikorkeakoulujen rehtorineuvosto Arene ry:n kantaan: Arene pitää muutosta perusteltuna, mutta korostaa, että on ensiarvoisen tärkeää, että toimikuntien tieteellinen asiantuntemus on myös jatkossa Suomen Akatemian hallituksen tiiviissä käytössä sen toteuttaessa sille laissa määrättyjä tehtäviä.

Esityksessä Suomen Akatemian tutkimusvirka järjestelmän jatkuvuutta turvanneet säännökset akatemiaprofessorien ja akatemiatutkijoiden palkkauksesta kumottaisiin. Laurea-ammattikorkeakoulu katsoo, että näitä asioita voidaan riittävästi ohjata rahoitusehdoilla, joihin rahoituksen saajaorganisaatio sitoutuu, ja että esitys on siksi kannatettava.

Lisäksi lakiin ehdotetaan lisättäväksi säännös, jonka mukaan Akatemian tulisi tehtäviään hoitaessaan ottaa huomioon Suomen kansallinen turvallisuus ja kansainväliset velvoitteet sekä ulko- ja turvallisuuspoliittiset linjaukset. Laurea-ammattikorkeakoulu pitää perusteltuna tavoitetta ottaa huomioon Suomen kansallinen turvallisuus ja kansainväliset velvoitteet. Esitykseen sisältyy kuitenkin merkittävä riski siitä, että rahoitusta hakeva organisaatio ja tutkija eivät hakemusta laatiessaan

tiedä, millä kriteereillä hakemuksia tullaan arvioimaan. Suomen Akatemian hakemusten arviointi on ollut laadukasta ja läpinäkyvää, ja esityksen muutokset saattaisivat tehdä siitä osittain sattumanvaraista ja hakijalle vaikeasti ennakoitavaa. Mahdolliset turvallisuuteen tai kansainvälisiin velvoitteisiin liittyvät arviointikriteerit tai rajoitteet tulee kirjata avoimesti hakukuulutuksiin.

Vuolteenaho Mari
Laurea-ammattikorkeakoulu